

Manolis S. Patedakis

Assistant Professor

Division of Modern Greek and Byzantine Philology

Special Interests:

Texts and literature of the Palaeologan period, Byzantine epigraphy and manuscript culture from medieval and early modern Crete, study of the writings of Symeon the New theologian

Education:

University of Crete (B.A., M.A.)

University of Oxford (D.Phil.)

Title of Doctoral Dissertation:

Athanasios I Patriarch of Constantinople (1289-1293, 1303-1309): A critical edition with introduction and commentary of selected unpublished works (Oxford, 2004)

(Merton College, Faculty of Medieval and Modern Languages; Supervisor: Elizabeth Jeffreys)

Research experience:

- Research Fellow (between September 2007 and May 2008) at Dumbarton Oaks (Trustees for Harvard University), Washington, D.C.

- Participation (from May 2018 to April 2021) in the program, within the framework of the cooperative Greek-German research and innovation, under the title «*Kulturen und Erinnerungen - Virtuelle Zeitreisen zu den Begegnungen von Völkern vom 13.-20. Jahrhundert. Das Beispiel Kreta.*» (acronym CURE, from the title in English, «*Cultures and Remembrances - Virtual time travels to the encounters of people from the 13th to 20th centuries. The Cretan experience.*» (University of Hamburg, Prof. Ulrich Moennig).

Editions-books:

1. (text editing of the edition in Greek) for the book, M. Andrianakis-K. Giapitsoglou, *Χριστιανικά μνημεία της Κρήτης*, Ηράκλειο 2012 = *Christian Monuments of Crete*, Heraklion 2014 = *Χρ c a c e Πα p a*, Ιρακλιον 2014
2. (editing of the volume in cooperation with K. D. Giapitsoglou), *Μαργαρίται: Μελέτες στη Μνήμη του Μανόλη Μπορμπουδάκη*, Σητεία 2016

Publications-articles:

1. Η διαμάχη του πατριάρχη Αθανασίου Α΄ (1289-1293, 1303-1309) με τον κλήρο της Αγίας Σοφίας (1306-1307) μέσα από ένδεκα ανέκδοτες επιστολές, *Ελληνικά* 56.2 (2006), 279-319
2. Οι διαθήκες των πατριαρχών της πρώιμης Παλαιολόγειας περιόδου (1255-1309), *Θησαυρίσματα* 37 (2007), 65-86
3. Άγνωστο επίγραμμα στο ναό της Παναγίας στον Άγιο Ιωάννη Μυλοποτάμου, in I. Βάσσης-Στ. Κακλαμάνης-Μαρίνα Λουκάκη (eds.), *Παιδεία και πολιτισμός στην Κρήτη. Βυζάντιο-Βενετοκρατία. Αφιέρωμα στον Θεοχάρη Δετοράκη*, Ηράκλειο: ΠΕΚ, 2008, 57-69

4. Athanasios' I Patriarch of Constantinople Anti-Latin Views and Related Theological Writings, in *Byzantine Theologians. The systematization of their own doctrine and their perception of foreign doctrines*, Antonio Rigo-Pavel Ermilov (eds.), *Quaderni di Nuova Roma*, 3, Rome: Università degli Studi di Roma «Tor Vergata», 2009, 125-142
5. Στοιχεία επιγραφικής σε τοιχογραφημένους ναούς της Κρήτης κατά τον 13ο και τον 14ο αιώνα, *Πεπραγμένα του 1^{ου} Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου. Χανιά 2006*, τ. Β2, Χανιά 2011, 205-224
6. Στοιχεία διακειμενικότητας σε έργα του Συμεών του Νέου Θεολόγου, in Μαρία Τζιάτζη-Παπαγιάννη – Γρ. Παπαγιάννης (eds.), *7^η Συνάντηση βυζαντινολόγων Ελλάδος και Κύπρου. 20-23 Σεπτεμβρίου 2007, Κομοτηνή, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης - Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας*, Κομοτηνή 2011, 163-165
7. The Testament of the Patriarch Athanasios I of Constantinople (1289-93, 1303-09), in D. Sullivan-Elizabeth Fisher-Str. Papaioannou (eds.), *Byzantine Religious Culture: Studies in Honor of Alice-Mary Talbot*, Leiden-Boston: Brill 2012, 439-463
8. Ἡ ιστορική βιβλιοθήκη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀρκαδίου: διασπαρέντα καὶ σωζόμενα χειρόγραφα, *Νέα Χριστιανική Κρήτη* 32 (2013) = *Πρακτικά της επιστημονικής ημερίδας «Μονή Ἀρκαδίου: Οἱ ἐργασίες ἀποκατάστασης ἐνὸς μνημείου*, 139-190
9. Ο κρητικός κώδικας Grey ms. gr. G4 C6: ένα ευαγγελιστάριο του 13ου αι. ἀπὸ τὸν Ἅγιο Γεώργιο στὸν Καμαριώτη, *Κρητικά Χρονικά ΛΓ'* (2013), 67-81
10. Μία επιγραφή με ηγεμονική διάσταση: Επίγραμμα του Θεοδώρου Προδρόμου στο Βίβλος γενέσεως (ευαγγ. Ματθαίου 1.1) ἀπὸ τὴν Παναγία στὸν Μέρωνα, in Μ. Σ. Πατεδάκης-Κ. Δ. Γιαπιτσόγλου (eds.), *Μαργαρίται: Μελέτες στὴ Μνήμη τοῦ Μανόλη Μπορμπουδάκη*, Σητεία 2016, 328-359
11. Επιτύμβιο ἐπίγραμμα καὶ παραστάσεις στὴ Βόιλα Σητείας: συμβατικό ἢ πραγματικό μοιρολόι; , in Κ. Δ. Μουτζούρης (ed.), *Τὰ κρητικά μοιρολόγια. Μνήμη Σήφη Κοσόγλου, Χρίστου Μακρῆ καὶ Οδυσσέα Τσαγκαράκη. Πρακτικά συνεδρίου (Ἀνώγεια: 13-15 Νοεμβρίου 2015)*, Ἀνώγεια 2016, 469-489
12. Μαρτυρίες ἀπὸ τὴ μὴ λόγια γλωσσικὴ παράδοση τῆς Κρήτης σε ἐπιγραφές τοιχογραφημένων ναῶν (13ος-16ος αι.), in Στ. Κακλαμάνης-Α. Καλοκαιρινός (eds.), *Πρακτικά τοῦ 7ου διεθνούς συνεδρίου NEOGRAECA MEDII AEVI: Χαρτογραφώντας τὴ δημῶδη λογοτεχνία (12ος-17ος αι.)*, Ἡράκλειο 2017, 195-216
13. Quotation and allusion in Symeon the New Theologian, in Teresa Shawcross - Ida Toth (eds.), *Reading in the Byzantine Empire and Beyond*, Cambridge: CUP 2018, 271-295

14. Άγιος Ιωάννης ο Ξένος, “hic fuit ...”: Από τον Αντιφωνητή στην Κωνσταντινούπολη, στην Αντιφωνήτρια στην Κρήτη, in *Πρακτικά ΙΒ΄ Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου. Ηράκλειο, 2016* (forthcoming)
15. (in collaboration with C. M. Papadakis), Συλλογές χειρογράφων στην Κρήτη σήμερα. Έρευνα και προοπτικές, in *Πρακτικά του συνεδρίου (20 Οκτωβρίου 2017) για τα εικοσάχρονα της Ελληνικής Παλαιογραφικής Εταιρείας, με θέμα «Βιβλιοθήκες και Συλλογές χειρογράφων και εγγράφων στην Ελλάδα: Παρελθόν, παρόν και μέλλον»* (forthcoming)
16. (in collaboration with C. M. Papadakis), Η ιστορική βιβλιοθήκη της Μονής Επανωσήφη. Χειρόγραφα και παλαιότυπα, in *Πρακτικά της ημερίδας (24 Φεβρουαρίου 2019) για την Ιερά Μονή Επανωσήφη* (forthcoming)

Reviews, other publications:

1. Review in journal *Βυζαντινά Σύμμεικτα* 23 (2013), 305-315 for the volume EFTHYMIA BRAOUNOU-PIETSCH, *Beseelte Bilder. Epigramme des Manuel Philes auf bildliche Darstellungen*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 2010. (Denkschriften der phil.-hist. Klasse; 416. Veröffentlichungen zur Byzanzforschung; 26), σσ. 1-304, + 66 εικ. (ISBN 978-3-7001-6889-8)
2. Review in journal *Βυζαντινά Σύμμεικτα* 26 (2016), (υπό δημοσίευση) for the volume ANDREAS RHOBY, *Byzantinische Epigramme auf Stein nebst Addenda zu den Bänden 1 und 2*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 2014. (Denkschriften der phil.-hist. Klasse; 474. Veröffentlichungen zur Byzanzforschung; 35), σσ. 1-1047, + 132 εικ. (ISBN 978-3-7001-7601-5)
3. After invitation by the editors Michael Grünbart and Alexander Riehle, a contribution of eight entries (Andronikos II. Palaiologos, Arsenios Autoreianos, Athanasios I. von Konstantinopel, Ioannes Xenos, Ioseph I. von Konstantinopel, Ioseph Philagrios, Makarios Choumnos Neilos Damilas) for the forthcoming *Lexikon byzantinischer Autoren*.
4. Wall-Poster publication entitled «*Κρητικά χειρόγραφα στην Κρήτη*», in cooperation with a group of students (Νικολέττα Κωνσταντοπούλου, Χρυσάνθη Ντινοπούλου, Λευτέρης Ξαγοραράκης, Μίνως Σκουντάκης, Ειρήνη Χατζάκη) who had worked on unpublished manuscript material for their undergraduate palaeography seminars. This publication was posted in the exhibition area of Agios Frangiskos (Rethimno), during the 3rd meeting of the conference, Archaeological Work in Crete 3. Rethymnon, 5-8 December 2013.

Conference papers, lectures in symposia and seminars:

1. “Cases of Exile or Retirement of Church Persons before and after the Union Synod of Lyon (1274)”. International Medieval Congress, University of Leeds. (18/6/2002)
2. “The Corpus of Works of Athanasios I (1289-1293, 1303-1309) Patriarch of Constantinople and its Language”. Symposium on Palaeologan Period, University of Oxford, Sub-Faculty of Byzantine and Modern Greek Language. (13/6/2003)

3. «Στοιχεία επιγραφικής σε τοιχογραφημένους ναούς της Κρήτης κατά τον 13ο και τον 14ο αιώνα» = “Epigraphic examples from frescos of churches of Crete in 13th and 14th centuries”. 10th International Cretological Congress. Χανιά 2006. (4/10/2006)
4. «Διαθήκες Πατριαρχών (1255-1309) της πρώιμης Παλαιολόγιας περιόδου» = “Testaments of patriarchs from the Early Palaeologan Period (1255-1309)”. Postgraduate seminar of the Division of Byzantine and Modern Greek Philology of the Department of Philology, School of Philosophy, University of Crete. (12/12/2006)
5. «Δείγματα φωτογράφησης από χειρόγραφα της ενορίας Αγίων Αναργύρων στην παλιά πόλη των Χανίων και των μονών Αρσανίου και Δισκουρίου στη μητρόπολη Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου» = “Specimens of photographs from manuscripts of the parish of St. Anargiroi in the old town of Chania, and the monasteries of Arsani and Diskouri in the metropolis of Rethymno and Aulopotamos”. One day conference of the Greek Palaeographical Society and the Division of Byzantine and Modern Greek Philology of the Department of Philology, School of Philosophy, University of Crete in the Orthodox Academy of Crete (Κολυμπάρι Χανίων). (20/5/2007)
6. “Athanasios I of Constantinople: The Patriarch, the Author, and the Person”. Annual Research Report as a Fellow in Byzantine Studies at Dumbarton Oaks, Trustees for Harvard University, Washington D.C. (3/3/2008)
7. “Athanasios' I Patriarch of Constantinople Anti-Latin Views and Related Theological Writings”. Paper after invitation at the 19th Annual Theological Conference of St Tikhon's Orthodox University *Autumn session, Moscow, 9-12 October 2008. Section: Byzantine theology (IX-XV cc.): systematization of the own doctrine and perception of the foreign one.* (10/10/2008)
8. «Εδώ γελάμε; Όψεις του γέλιου στη βυζαντινή γραμματεία» = “Do we laugh here? Aspects of laughter in Byzantine Literature”. Paper included under the yearly seminar (1st cycle) on “Laughter” of the Department of Philology, School of Philosophy, University of Crete (*Rethymno*). (16/12/2009)
9. “Byzantine epigraphy from Churches of Crete.” Public lecture under the Erasmus Program at the Institut für Byzantinistik, Ludwig-Maximilians-Universität München. (12/5/2010)
10. “Inscriptions and manuscripts from Late Medieval and Early Modern Crete: Testimonies of written culture between Byzantium and Venice”. Paper after invitation at the Asien-Afrika-Institut, Die DFG-Forschergruppe Manuskriptkulturen in Asien und Afrika. Universität Hamburg. (28/4/2011)
11. «Χειρόγραφο υλικό από τη Μονή Αρκαδίου» = “Manuscript material from the Monastery of Arcadi”. One day conference: the Monastery of Arcadi. Works for the restoration of a monument. (2/7/2011)
12. «Επιγραφές με υμνογραφικά και αγιολογικά κείμενα σε τοιχογραφημένους ναούς της Κρήτης» = “Inscriptions with hymnographical and hagiographical passages in churches with frescos from Venetian Crete”. 11th International Cretological Congress. Rethimno 2011. (26/10/2011)
13. «Μαρτυρίες από την ομιλουμένη σε επιγραφές τοιχογραφημένων ναών της Κρήτης (13ος-16ος αι.)» = “Testimonies from the spoken language in

inscriptions in churches with frescos from Crete (13th-16th cent.)”.
International Conference Neograeca Medii Aevi VII. Iraklio, 1st-4th of
November 2012. (4/11/2012)

14. «Οξύμωρη αλληγορία: ο μυστικός λόγος στον Συμεών τον Νέο Θεολόγο» =
“Oxy-moros allegory: mystical word in Symeon the New Theologian”.
Conference: Greek Literature: in the Memory of Stylianos Alexiou. Iraklio-
Rethimno, 14th-15th of November 2014. (15/11/2014)
15. «Η μεταμόρφωση του Χριστού, η μεταμόρφωση του Συμεών Νέου
Θεολόγου σε Χριστό» = “The Transfiguration of Christ, the transfiguration
of Symeon the NewTheologian into Christ”. A short presentation in a
joined lecture with the co-organizers, entitled “Five transfigurations”,
included under the yearly seminar (5th cycle) on “Metamorphosis” of the
Department of Philology, School of Philosophy, University of Crete
(Rethymno). (27/5/2015)
16. «“Hic fuit ...”: Ο τόπος και η εποχή του Αγίου Ιωάννη του Ξένου» = “ ‘Hic
fuit’ : the place and the times of St. Ioannis Xenos”. A contribution on the
presentation of the book, «Ὁ Ἅγιος Κύρ Ἰωάννης ὁ Ξένος, ὁ ἐν τῇ Κρήτῃ».
(28/8/2015)
17. «Εικαστικές λεπτομέρειες από τους Αγίους Αναργύρους των Χανίων» =
“Pictorial details from Agioi Anargyroi in Chania” , in collaboration with
Ulrich Moennig, in the symposium, “Sixteenth century in Venetian Crete.
History and Culture”. Chania-Rethimno-Iraklio-Sitia, 4th-11th of
September 2015. (5/9/2015)
18. «Επιτύμβιες παραστάσεις στον Άγιο Γεώργιο στη Βόιλα Σητείας: συμβατική
ή πραγματική απεικόνιση θρήνου;» = “Tomb images from St. George at
Voila, Sitia. Conventional or actual representation of mourning?”. Paper at
the conference, “Cretan mourning songs, Anogeia, 13th -15th of November
2015. (15/11/2015)
19. «Ιωάννης ο Ξένος. Κρήτη-Κωνσταντινούπολη, Κωνσταντινούπολη-Κρήτη»
= “Ioannis o Xenos. Crete-Constantinople, Constantinople-Crete”. Paper at
the 12th International Cretological Congress. Iraklio, 2016. (September
2016)
20. «Εθνογραφικές αναφορές για τους Ρως την εποχή των πρώτων
Μακεδόνων (9ος-10ος αι.)» = “Ethnographic references to Rus' in the early
period of the Macedonian dynasty”. Paper at the international
intercollegiate Greek-Russian conference: the missionary, philological, and
cultural contribution of the missionaries saints Cyril and Methodius.
Iraklio, 2016 (4/11/2016)
21. “The presence of Byzantium in the written culture of Venetian Crete”.
Lecture after invitation at Sacramento State University, California, USA.
(December, 2016)
22. «Επιγράμματα σε επιγραφές τοιχογραφημένων ναών της Κρήτης (13ος-
15ος αι.)» = “Epigrams in inscriptions of churches with frescos from
Venetian Crete (13th-15th centuries)”. Paper at the conference: Γ΄
ΠΑΡΕΚΒΟΛΩΝ ΗΜΕΡΑ: Διημερίδα επιστημονικού διαλόγου για τη
Βυζαντινή Λογοτεχνία. «Βυζαντινή Ποίηση». Αθήνα, 16-17 Δεκεμβρίου
(17/12/2016)
23. Participation in the presentation of the book, *Η Μονή του Αγίου
Παντελεήμονα στο Μαλεβίτζι Ηρακλείου Κρήτης*, Ηράκλειο (21/12/2016)

24. «Η 'Νοητή Ανάπλαση' στο Συμεών το Νέο Θεολόγο» = “The ‘supra-sensible recreation’ in Symeon the New Theologian”. Paper after invitation at the Workshop of Byzantine and Medieval Studies, University of Cyprus (1/3/2017)
25. «Κατηγορίες Επιγραφών από Τοιχογραφημένους Ναούς της Κρήτης (13ος-16ος αι.)» = “Categories of Inscriptions in Epigrams in churches with frescos from Crete (13th-16th centuries)”. Paper under the Erasmus Program at the Workshop of Byzantine and Medieval Studies, University of Cyprus. (13/9/2017)
26. «Συλλογές χειρογράφων στην Κρήτη. Έρευνα και προοπτικές» = “Manuscripts collections in Crete, today. Research and Future Prospects” (in collaboration with C. M. Papadakis). Paper at the conference for the 20 years of the Greek Palaeography Society under the following subject: «Βιβλιοθήκες και Συλλογές χειρογράφων και εγγράφων στην Ελλάδα: Παρελθόν, παρόν και μέλλον» (20/10/2017)
27. «Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν» = “I look for the resurrection of the dead”. Paper at the one-day conference under the following subject: “Readings in literature and Horror Movies”, Student Cultural Centre *Xenia*, Rethimno (18/11/2017)
28. «Η "Προθεωρία" από τη "συγγραφή" του Ευσταθίου για την άλωση της Θεσσαλονίκης» = “The ‘Pre-Theory of Eustathius on the Conquest of Thessalonica”. Paper at the 2nd [9th] Meeting of the Greek Byzantinologists, Patras (14/12/2017)
29. «Μετατοπίσεις ως προς την “ιερότητα του επιγράμματος” στη βυζαντινή ποίηση του 11ου-12ου αι.» = “Shifts relating to the ‘sacredness of epigram’ in Byzantine Poetry of 11th-12th centuries”. Paper at the Institute of Mediterranean Studies, Rethimno (22/2/2018)
30. *Laudatio* (in collaboration with Prof. Angela Kastrinaki) on the Ceremony for the conferment of the Honorary Doctorate title of the Department of Philology, School of Philosophy, University of Crete, to the Nobel literature prize winner Orhan Pamuk (4/5/2018)
31. «Χριστιανισμός και πολιτισμοί της Κρήτης στην Ενετοκρατία» = “Christianity and cultures in Venetian Crete”. Paper at for the one-day conference under the following subject: «Χριστιανισμός και Πολιτισμός», Iraklio (Municipality of Iraklio – University of Nicosia, 24/10/2018)
32. «Η ιστορική βιβλιοθήκη της Μονής Επανωσήφη. Τα χειρόγραφα» = “The historical library of Epanosifis’ monastery”. Paper at for the one-day conference on the Holy Monastery of Epanosifis (Monastery of Epanosifis, 24/2/2019)

Teaching at universities in Greece and abroad:

1. Lecture under the subject, «Παραδείγματα επιγραφών από τοιχογραφημένους ναούς της Κρήτης. Προβλήματα και παρατηρήσεις», after invitation by Prof. Maria Konstantoudaki-Kitromilides, in the seminar, *Μνημειακή ζωγραφική της Κρήτης (12ος-15ος αι.): Η εντοίχια διακόσμηση βυζαντινών ναών της μεγαλονήσου από την εποχή των Κομνηνών στην προχωρημένη βενετική περίοδο* (28/6/2007)

2. Teaching under contract (P.D. 407/80) on «Δημώδης Μεσαιωνική Λογοτεχνία», Department of Philology, University of Patras (Spring Semester 2005-2006)
3. Lecture under the Erasmus Program on “The technique of allegory in the writings of Symeon the New Theologian”, in the postgraduate seminar of Prof. A. Berger, “Die Historiker der Makedonenzeit” (Institut für Byzantinistik, Ludwig-Maximilians-Universität München). (9-15/5/2010)
4. Lecture under the subject, «Αθανάσιος Α΄ (1289-1293, 1303-1309) και Θεόδωρος Μετοχίτης (1321-1328): μία παράλληλη ανάγνωση», in the postgraduate seminar of the Assist. Prof. D. Kyritsis, Department of History and Archaeology, University of Crete (2/6/2011)
5. Lectures under the Erasmus Program, on “The preface in the historical work of Eustathios, bishop of Thessalonica”, in the seminar of Ms. Lena Viemann, as well as on “*The preface of Theodore Metochites’ Semeioseis gnomikai*” in the seminar of Prof. U. Moennig, Institut für Griechische und Lateinische Philologie, Universität Hamburg (26/6-3/7/2011)
6. Lecture on epigraphic material from medieval churches of Crete, to a group of students under the guidance of Prof. Teresa Shawcross from Princeton University (course title, *Venice and the Mediterranean World*), during their visit (17-21/3/2014) in Crete and the University of Crete, with the participation of the Director of the Center of Hellenic Studies, Dimitri H. Gondicas (19/3/2014)
7. Lecture on Byzantine Epigram, in particular its function as a means for “byzantine cinema”, in the undergraduate course of Dr. Christos Simelidis, Department of Philology, Aristotelian University of Thessalonica (29/3/2016)
8. Lecture on byzantine epistolography («η βυζαντινή επιστολογραφία κατά την Παλαιολόγεια περίοδο»), after invitation, in the postgraduate seminar of the Assist. Prof. Eirini Kiapidou, Department of Philology, University of Patras (16/1/2017)
9. Lectures under the Erasmus Program, on «Η συλλογή των θαυμάτων του πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Αθανασίου Α΄ (1289-1293, 1303-1309)» and «Σκέψεις για τη ιστορική γραφή κατά τη βυζαντινή περίοδο», in a course and a seminar of the Assoc. Prof. Stavroula Constantinou, Department of Byzantine and Modern Greek Studies, University of Cyprus (12/15-9-2017)